

סקירה חודשית* נורית דרור

שוק המניות

באוקטובר החריפו מאוד ירידות השערים בשוקי ההון בעולם ובישראל, בשל העמקת המשבר, קריסת גופים פיננסיים בינלאומיים נוספים והחשש מהעמקת המיתון העולמי.

בתל-אביב, כמו בכל השווקים בחו"ל, נרשמו ירידות שערים חדות ומדד ת"א-100, שירד באוקטובר בשיעור חד של כ-20%, השלים ירידה בשיעור של כ-44% מתחילת השנה.

מחזור המסחר במניות ירד לעומת החודש הקודם והסתכם בכ-2 מיליארד שקל - נמוך אך במעט מהמחזור הממוצע מתחילת השנה. מחזור המסחר במניות היתר נותר זה החודש השני ברציפות ברמת שפל של כ-70 מיליון שקל ביום באוקטובר, המהווה כ-3% בלבד ממחזור המסחר במניות. ביטוי נוסף לעומק המשבר בשוק ההון הינו הירידה ביתרת מכירות בחסר במניות, לסך של כ-0.9 מיליארד שקל בסוף השנה, הרמה הנמוכה ביותר מאז מרס 2004.

ירידות השערים החריפו החודש, חרף התגבשות תוכניות חירום של ממשלות ברחבי העולם לבלימת המשבר הפיננסי, ירידה חדה במחיר הנפט והורדות הריבית. בצעד חריג הודיע נגיד בנק ישראל בתחילת החודש על הורדת הריבית הנומינלית בחצי אחוז ובסוף החודש הורדה הריבית ברבע אחוז נוסף. הריבית במשק לחודש נובמבר הינה 3.5%, לעומת ריבית של 1% בארה"ב.

לירידות השערים תרמו כאמור החרפת המשבר העולמי והמיתון הגלובלי. כמו כן השפיעו ציפיות לירידה ברווחיות החברות, טרם פרסום הדו"חות הכספיים של החברות לרבעון השלישי של השנה. יצוין כי במהלך יום המסחר ה-12 באוקטובר ירד מדד ת"א-25 בכ-9% והופעל מנתק זרם.

ירידות שערים חדות אפיינו את כל מדדי המניות, כאשר מדד נדל"ן-15 ירד החודש בכ-28% ובלט עם ירידה תלולה בכ-70% מתחילת השנה. מדדי יתר-50 ותל-טק 15, שרשמו החודש ירידה בשיעור דומה, צנחו מתחילת השנה בכ-60%.

ירידות שערים אפיינו גם את כל המדדים הענפיים, כאשר חברות ושותפויות הנפט רשמו את הירידה החדה ביותר החודש - כ-30%, לאחר ירידה בכ-45% בינואר-ספטמבר.

בקרנות המנייתיות נרשמו החודש פדיונות נטו בסכום נמוך של כ-150 מיליון שקל. סך הפדיונות בקרנות אלה, מתחילת השנה, הינו כ-3.8 מיליארד שקל - גבוה בכ-65% מהיקף הפדיונות הכולל בשנת 2007.

גיוס הון

באוקטובר החריף מאד השפל בשווקים הראשוניים ובשוק המניות בוצעה הנפקת זכויות אחת בלבד ע"י חלל, בסך של כ-104 מיליון שקל.

בסיכום מתחילת השנה גויסו בשוק המניות, בהנפקות לציבור ובהקצאות פרטיות, כ-5.3 מיליארד שקל בלבד (יותר ממחציתו בהקצאות פרטיות), לעומת סכום שיא בהיקף של כ-21 מיליארד שקל בכל שנת 2007.

מוצרי מדדים

בשונה משוקי המניות והאג"ח, בשוק מוצרי המדדים הונפקו 18 סדרות חדשות. מתוכן, 17 אופציות כיסוי - 12 אופציות כיסוי על מדדי מניות בחו"ל (NASDAQ 100, DAX, NIKKEI 225); ו-5 סדרות על הנפט.

כיום נסחרות בבורסה 271 סדרות של מוצרי מדדים ו-84 אופציות כיסוי.

מחזור המסחר בכל מוצרי המדדים, באוקטובר היווה כ-18% ממחזור המסחר במניות וכ-27% ממחזור המסחר באיגרות חוב לא-ממשלתיות.

* כל נתוני התשואה בסקירה זו הינם במונחים נומינליים.

שוק הנגזרים

אופציות וחוזים עתידיים על מדד ת"א-25

באופציות על מדד ת"א-25 נסחרו באוקטובר כ-383 אלף יחידות ביום – גבוה בכ-10% מהמחזור בתחילת השנה.

מחזור המסחר במונחי נכס בסיס, שצנח בכ-45% לעומת החודש הקודם והסתכם בכ-440 מיליון שקל, היה גבוה פי שבעה בלבד ממחזור המסחר במניות מדד ת"א-25 (משוקלל דלתא).

המספר המקסימלי של חשבונות לקוחות באופציות עלה והסתכם החודש בכ-12,240. שווי החוזים הפתוחים המקסימלי, במונחי נכס בסיס, ירד והסתכם בכ-61.6 מיליארד שקל החודש לעומת כ-82.7 מיליארד שקל בספטמבר.

אופציות דולריות

באופציות הדולריות, על רקע התחזקות הדולר ביחס לשקל, הסתכם המחזור בכ-45 אלף יחידות ביום – דומה למחזור הממוצע מתחילת השנה. סה"כ נסחרו כ-680 אלף אופציות ומחזור המסחר, במונחי נכס הבסיס, הסתכם החודש בכ-25 מיליארד שקל, גבוה בכ-20% לעומת המחזור בספטמבר.

המספר המקסימלי של חשבונות לקוחות באופציות הדולריות עלה והסתכם בכ-3,120, בדומה לחודש אוגוסט. שווי החוזים הפתוחים המקסימלי, במונחי נכס בסיס, עלה מעט והסתכם בכ-12.2 מיליארד שקל בספטמבר, לעומת כ-11.5 מיליארד שקל בחודש הקודם.

באופציות על האירו, על רקע ייסוף השקל ביחס לאירו בכ-3%, עלה המחזור היומי והסתכם בכ-3,000 יחידות ביום באוקטובר – המחזור הגבוה ביותר מאז ינואר 2006.

שוק איגרות החוב

מדד איגרות החוב, שירד החודש בכ-4%, נותר נמוך בכ-3.5% מתחילת השנה.

איגרות החוב הלא-ממשלתיות צמודות המדד ירדו החודש בכ-11% והשלימו ירידה של כ-13.5% מתחילת השנה. קבוצה זו כוללת, בין היתר, את איגרות החוב שבמדד תל-בונד 20 שירדו החודש בממוצע בכ-7.5%. איגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד ("גליל") ירדו החודש בכ-3.5%; איגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות ירדו החודש בכ-0.5% ועלו בכ-3.3% מתחילת השנה. מאידך, איגרות החוב צמודות המט"ח עלו באוקטובר בכ-4.5% בעקבות עלייה של כ-11% בשער הדולר ביחס לשקל.

באוקטובר חלה עלייה חדה במחזור המסחר באיגרות חוב והוא הגיע לשיא של כ-5 מיליארד שקל ביום, גבוה בכ-30% מהמחזור הממוצע מתחילת השנה.

בכל סוגי קרנות הנאמנות התגברו באוקטובר הפדיונות, למעט הקרנות הכספיות שהושקו בתחילת השנה והמשיכו לבלוט עם יצירות בהיקף של כ-2 מיליארד שקל ומתחילת השנה יצירות של כ-24 מיליארד שקל.

בקרנות האג"ח התגברו החודש הפדיונות והם הסתכמו החודש בסכום ענק בהיקף של כ-5.4 מיליארד שקל, המשלימים פדיונות של כ-19 מיליארד שקל מתחילת השנה. בקרנות השקליות ובקרנות הנאמנות המשקיעות בחו"ל נרשמו החודש פדיונות קטנים, כאשר סך הפדיונות נטו בקרנות אלה מתחילת השנה הינו כ-4 מיליארד שקל, בכל סוג.

גיוס הון

הממשלה גייסה החודש בבורסה סכום של כ-3.3 מיליארד שקל, כ-76% מהסכום גויסו באמצעות אג"ח לא צמודות וכ-24% באג"ח צמודות מדד. מנגד, נרשמו פדיונות של קרן איגרות חוב בהיקף של כמיליארד שקל. כלומר, סך הגיוס נטו של הממשלה באוקטובר הסתכם בכ-2.3 מיליארד שקל ומתחילת השנה הסתכם בכ-26 מיליארד שקל.

בשוק האג"ח הראשוני לא בוצעו באוקטובר הנפקות ובהקצאה פרטית אחת של אג"ח, צמודות מדד, גויסו כ-120 מיליון שקל ממשקיעים מוסדיים.

בסיכום מתחילת השנה גייס הסקטור העסקי, מהציבור וממשקיעים מוסדיים, כ-22 מיליארד שקל, לעומת סכום שיא בהיקף של כ-87 מיליארד שקל בשנת 2007.

מלווה קצר מועד

שערי מלווה קצר מועד עלו באוקטובר בכ-0.6% ומתחילת השנה עלו בכ-4%. התשואה השנתית לפדיון בסוף החודש ירדה מעט לכ-3.5%, לעומת כ-3.9% בסוף ספטמבר.

במק"מ זינק המחזור היומי והגיע לשיא של כ-1.2 מיליארד שקל ביום, גבוה בכ-60% מהמחזור הממוצע מתחילת השנה.

יתרות המק"מ שבידי הציבור רשמו החודש עלייה חדה והסתכמו בכ-79.2 מיליארד שקל, לעומת כ-70.6 מיליארד שקל בסוף ספטמבר.

ידיעות שונות

1. גריעת מניות ממדד יתר-120

מילומור

בעקבות השעיית מניות **מילומור** מהמסחר בבורסה, עקב עיכוב בפרסום דו"חות כספיים, נגרעו מניות החברה ממדד יתר-120 ביום ג', ה-7.10.2008.

רבוע כחול נכסים

בעקבות הצעת רכש מלאה, שהגישה חברת האם "רבוע כחול ישראל בע"מ" למניות "רשת הרבוע הכחול נכסים והשקעות בע"מ", נגרעו מניות **רבוע כחול נכסים** ממדד יתר-120 ביום ה' ה-30.10.2008.

2. מחיקת חברת אג"ח – פדיון מוקדם

ממורנד אחזקות והשקעות בע"מ

לאחר פדיון מוקדם מלא של אג"ח סד' א', שנסחרו ב"רצף מוסדיים", ביום 6.10.2008, לא נותרו לחברה ניירות ערך רשומים למסחר.

3. מחיקת ניירות ערך

3.1 מחיקת אג"ח להמרה והפיכה לחברת אג"ח בלבד

גדות מיכליות ומאגרים לחימיקלים בע"מ

אג"ח להמרה סד' א' של החברה נמחקו מהמסחר בתל-אביב, ב-26.10.2008, עקב פדיון מוקדם. לחברה נותרו איגרות חוב הנסחרות ב"רצף מוסדיים". לפיכך, שונה סיווג החברה מחברת מניות לחברת אג"ח.

3.2 תעודות מורכבות – המרה כפויה

תכלית מורכבות

תעודות מורכבות סד' א' של החברה, מדד ת"א-2X25, נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה ב-16 באוקטובר 2008, בעקבות המרה כפויה.

לחברה ני"ע נוספים הרשומים למסחר בבורסה.